

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від _____ 20__ р. № _____

Київ

**Про схвалення Стратегії розвитку
туризму і курортів на 2016–2020 роки**

1. Схвалити Стратегію розвитку туризму і курортів на 2016 – 2020 роки (далі - Стратегія), що додається.

2. Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.08.2008 № 1088 "Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів" (Офіційний вісник України, 2008 р., № 60, ст. 2041).

3. Мінекономрозвитку разом з іншими заінтересованими центральними та місцевими органами виконавчої влади щорічно розробляти і затверджувати плани дій щодо реалізації Стратегії.

Прем'єр-міністр України

В. ГРОЙСМАН

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від _____ 20__ р. № _____

СТРАТЕГІЯ
розвитку туризму і курортів
на 2016 – 2020 роки

Загальна частина

У сучасному глобалізованому світі провідні держави світу дали належну оцінку перевагам від розвитку туристичної галузі. Туризм сприяє зростанню зайнятості, диверсифікації економіки, оскільки сфера туризму і курортів пов'язана з діяльністю більш як 50 галузей, підвищує інноваційність національного господарства. Туризм сприяє збереженню і розвитку культурного потенціалу, веде до гармонізації відносин між різними країнами і народами, збереженню екологічно безпечного довкілля. Крім того, туризм є одним із чинників реалізації зовнішньої політики держави.

За даними Всесвітньої туристичної організації ООН (ЮНВТО), частка туризму у світовому ВВП складає близько 10%, а на долю міжнародного туризму припадає 6% загального обсягу світового експорту та біля 30% світового експорту послуг, кожне 11 робоче місце в світі припадає на сферу туризму.

Прогнозується, що до 2030 року кількість міжнародних туристичних відвідувань зросте до 1,8 млрд туристів.

За даними ЮНВТО у 2015 році по Європі подорожувало 609 млн туристів, їх втрати у 2014 році склали 509 млрд доларів США. Україна, як країна, що знаходиться в центрі Європи має всі передумови для належного розвитку економіки за рахунок туризму.

Однак, Україна суттєво програє в конкурентній боротьбі, відстаючи від провідних держав світу за рівнем розвитку туристичної інфраструктури та якості туристичних послуг.

Фінансово-економічна криза, що продовжується в останні роки, події, пов'язані з анексією Автономної Республіки Крим та проведенням антитерористичної операції на території Донецької та Луганської областей, негативно вплинули на в'їзний туристичний потік, структуру туризму та туристичні можливості країни як на внутрішньому так і зовнішньому туристичному ринку.

Фактично у два рази зменшився потік іноземних туристів до України та продовжується знижуватись. Так, за даними Адміністрації Держприкордонслужби, у 2015 році до країни в'їхало 12,9 млн. іноземних громадян, тоді як у 2014 році – 13,2 млн., у 2013 році – 25,7 млн. іноземців.

Україна втрачає свою популярність як туристичний напрям, оскільки в уяві потенційних туристів складається враження повномасштабної війни, а країна сприймається, виключно, як гаряча точка.

Подолання наявних негативних тенденцій, створення системних та комплексних передумов для розвитку туризму та курортів в державі має стати одним з пріоритетних напрямів прискорення економічного зростання країни.

Мета і завдання Стратегії

Метою Стратегії є:

створення умов для забезпечення сталого розвитку сфери туризму та курортів, перетворення її у високорентабельну, інтегровану у світовий ринок галузь, що зможе стати вагомим чинником прискорення економічного зростання, підтримки зайнятості, структурної модернізації економіки, наповнення бюджетів всіх рівнів.

Основні завдання Стратегії:

вирішення проблем комплексного розвитку сфери туризму та курортів;
 підтримка створення та модернізації туристичної інфраструктури;
 забезпечення належної якості туристичних та курортних послуг;
 ефективного використання наявного туристичного потенціалу;
 створення конкурентоспроможного національного туристичного продукту, забезпечення на цій основі сприятливих умов для перерозподілу міжнародних туристичних потоків на користь України та сталого соціально-економічного розвитку регіонів і держави в цілому.

Стратегія визначає інтегрований підхід до формування і реалізації державної політики у сфері туризму та курортів, який передбачатиме поєднання таких складових частин:

1) галузевої (міжгалузева координація та системний розвиток складових сфери туризму):

туристична діяльність:

туроператори;
 турагенти.
 екскурсійна діяльність;

послуги розміщення:

колективні засоби розміщення;
 індивідуальні засоби розміщення.

транспорт:

повітряний;
 залізничний;
 автомобільний;
 водний: морський та річковий;
 міський громадський.

туристичні інформаційні центри;

музеї та галереї;

театри, арени, клуби;

конгрес-холи и конференц-центри;

заклади ресторанного господарства;
 спортивні арени;
 торгові центри, магазини, сувенірні лавки;
 ІТ компанії;
 страхові компанії;
 медіа-компанії.

2) територіальної (міжрегіональна кооперація, досягнення рівномірного та збалансованого розвитку туристичних регіонів, територій, зон):

північ, південь, схід, захід, центр;
 області;
 райони;
 міста.

3) секторальної (створення системи стратегічного планування розвитку видів туризму):

міський;
 екологічний (зелений);
 сільський;
 культурно-пізнавальний;
 подієвий;
 лікувально-оздоровчий і медичний;
 гастрономічний;
 релігійний;
 гірський, спортивний, велосипедний;
 пригодницький та активний;
 науковий і освітній;
 круїзний та яхтовий;
 шопінг та розважальний туризм;
 ЛГБТ туризм тощо.

Дорожня карта та напрями реалізації Стратегії

Основними векторами та напрямками реалізації Стратегії є:

За вектором "Безпека туристів" напрямками є:

1) Забезпечення безпеки туристів та захист їх законних праві та інтересів, що сприятиме підвищенню якості надаваних туристичних послуг та дотриманню конституційних прав громадян:

моніторинг надзвичайних подій, що трапляються з туристами в регіонах України;

надання невідкладної допомоги туристам, туристам, які опинилися у надзвичайній ситуації, які постраждали під час подорожі;

створення "гарячої лінії" для прийому і ведення обліку звернень та скарг туристів, у тому числі іноземних, а також надання необхідної туристичної інформації, виклику допомоги;

посилення відповідальності суб'єктів туристичної діяльності перед споживачами туристичних послуг.

За вектором "Нормативна та законодавча база сфери туризму та курортів" напрямами є:

1) Імплементация законодавства ЄС у сфері туризму, що забезпечить вдосконалення діючого законодавства у сфері туризму з урахуванням досвіду провідних туристичних країн ЄС, покращення показників сфери туризму, об'єднання учасників туристичного ринку, активізацію розвитку в'їзного туризму:

розробка оновленої редакції Закону України "Про туризм";

розробка законопроекту щодо створення національної туристичної організації та національного туристичного фонду;

приведення до міжнародних вимог методів статистики у сфері туризму та впровадження рекомендованої ЮНВТО системи сателітних рахунків;

візова лібералізація та спрощення візових процедур для туристів з країн, які є цільовими ринками для України;

2) Гармонізація національних стандартів у сфері туризму з міжнародними та європейськими стандартами, що сприятиме покращенню якості національного туристичного продукту та обслуговування споживачів туристичних послуг:

забезпечення діяльності технічних комітетів 118 та 169, із залученням суб'єктів туристичного ринку, організацій роботодавців та громадських об'єднань у сфері туризму;

розробка та впровадження гармонізованих національних стандартів за напрямками:

туроператорська та турагентська діяльність;

готелі та інші колективні засоби розміщення;

заклади громадського харчування;

гіди та екскурсиводи;

туристичні інформаційні центри;

курорти та кемпінги;

пляжи, велнес, спа, дайвінг;

екологічний, сільський, активний туризм;

виставкова та конгресна діяльність тощо.

3) Лібералізація та ефективне регулювання здійснення підприємницької діяльності у сфері туризму, підвищення безпеки туристів під час подорожей:

скасування ліцензування туроператорської діяльності та впровадження реєстрів суб'єктів туристичної діяльності;

відміна обов'язкової категоризації готелів та аналогічних засобів розміщення;

розширення переліку видів обов'язкового страхування шляхом введення страхування цивільної відповідальності туристичних операторів;

створення умов для розвитку державно-приватного партнерства у сфері туризму.

За вектором "Розвиток туристичної інфраструктури" напрямами є:

1) Забезпечення комплексного розвитку територій, зокрема створення сприятливих умов для залучення інвестицій у розбудову туристичної інфраструктури:

моніторинг інвестиційних пропозицій розбудови туристичної інфраструктури в регіонах України;

підготовка каталогу інвестиційних проектів у сфері туризму для представлення потенційним іноземним та вітчизняним інвесторам;

участь інвестиційних проектів у сфері туризму у міжнародних ярмарках інвестиційних проектів.

2) Забезпечення доступності об'єктів туристичної інфраструктури для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

За вектором "Розвиток людських ресурсів" напрямами є:

1) Удосконалення системи професійної підготовки фахівців сфери туризму, зокрема готельної, ресторанної, клубної, музейної, галерейної та інших видів діяльності, пов'язаних із туризмом, що забезпечуватиме підвищення рівня професійної підготовки фахівців сфери туризму та якості обслуговування споживачів туристичних послуг:

підготовка освітніх програм з професійного навчання у сфері туризму з урахуванням потреб ринку праці;

гармонізація кваліфікаційних вимог та стандартів вищої освіти у ВНЗ, які забезпечують підготовку фахівців сфери туризму та стандартів професійної підготовки;

розробка базових компетентностей фахівців та професійних стандартів для сфери туризму;

затвердження кваліфікаційних вимог фахівців туристичного супроводу;

впровадження народної дипломатії, як інструменту залучення населення до популяризації туризму в Україні .

2) Забезпечення наукового супроводу та досліджень у сфері туризму та курортів, запровадження прогресивних інноваційних розробок.

За вектором "Маркетингова політика просування туризму України" напрямами є:

1) Формування та просування позитивного іміджу України, як країни привабливої для туризму, що сприятиме збільшенню туристичних потоків до України, утвердженню України на світовому туристичному ринку:

розробка та реалізація маркетингової стратегії просування національного туристичного продукту України;

інформаційний супровід реалізації державної політики у сфері туризму;

створення та ведення іноземними мовами туристичного інтернет - порталу Visit Ukraine з представленням у єдиному форматі достовірної та актуальної інформації про туристичні можливості регіонів та міст України;

розробка, виготовлення та розповсюдження в Україні та за кордоном друкованої продукції, яка пропагує туристичні можливості України;

презентація туристичного потенціалу України на національних та міжнародних виставково-ярмаркових заходах, конференціях, форумах тощо;

створення Національної туристичної організації.

2) Формування та реалізація конкурентоспроможних національного, регіонального та місцевого туристичних продуктів, що сприятиме підвищенню якості туристичного продукту, зростанню попиту на туристичні послуги, збільшенню надходжень від реалізації туристичних послуг до Державного та місцевих бюджетів:

промоція та маркетингове просування офіційного туристичного бренду України;

запровадження програми створення національної мережі туристичних брендів;

створення інтерактивної пошарової бази даних, що включає інформацію про всі туристичні та рекреаційні ресурси країни, придатні для використання в туризмі, в тому числі об'єкти культурної спадщини та природно-заповідного фонду, рекомендовані для відвідування туристами та для формування національної мережі туристично-екскурсійних маршрутів.

Інструменти реалізації Стратегії

Інструментами реалізації Стратегії є:

план заходів щодо реалізації Стратегії, в якому заходи деталізовані за регіонами або їх групами з урахуванням спрямованості на розв'язання проблем, що перешкоджають динамічному розвитку сфери туризму та курортів. Такий план заходів дасть змогу провести оцінку досягнення цілей Стратегії шляхом проведення моніторингу та визначення ефективності впливу заходів, що здійснюються на державному та регіональному рівні;

регіональні програми розвитку сфери туризму та курортів.

Усі зазначені інструменти реалізації Стратегії використовуються в тісній взаємодії з метою уникнення дублювання передбачених ними заходів. Крім того, проводиться постійне порівняння результатів їх реалізації з позиції досягнення цілей Стратегії та регіональних стратегій розвитку.

Фінансове забезпечення реалізації Стратегії

Реалізація Стратегії здійснюється за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів, коштів суб'єктів туристичної діяльності, коштів міжнародної технічної допомоги, інших міжнародних донорів, фінансових організацій (установ) коштів інвесторів та інших джерел, не заборонених законом.

Обсяг фінансування Стратегії визначається щороку з урахуванням конкретних завдань і реальних можливостей.

Стратегічні індикатори реалізації Стратегії

Реалізація Стратегії передбачає досягнення показників, щодо свідчитимуть про її виконання:

- 1) збільшення в'їзного туристичного потоку до України до 30 млн. осіб у 2020 році;
 - 2) збільшення витрат туристів під час подорожей в Україні до 80 млрд. грн. у 2020 році;
 - 3) зростання внеску сфери туризму у ВВП країни до 12% у 2020 році;
 - 4) збільшення обсягу капітальних інвестицій у сферу туризму до 6,6 млрд. у 2020 році, що становитиме 2 відсотки від загального обсягу інвестицій у економіку країни;
 - 5) зайнятість населення у сфері туризму у 2020 році складе 1,6 млн. осіб, кожне 11 робоче місце припадатиме на сферу туризму;
 - 6) лібералізація візового режиму з 10 країнами світу, що є цільовими туристичними ринками для України;
 - 7) створення і діяльність національної туристичної організації та відповідних регіональних туристичних організацій;
 - 8) функціонування Єдиної туристичної інформаційної системи (пошарової бази даних, що включає інформацію про всі туристичні та рекреаційні ресурси країни, придатні для використання в туризмі, в тому числі об'єкти культурної спадщини та природно-заповідного фонду);
 - 9) заснування 10 туристичних представництв за кордоном;
 - 10) впровадження рекомендованої ЮНВТО системи сателітних рахунків.
-

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів на 2016–2020 роки"

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проект розпорядження Кабінету Міністрів України "Про схвалення Стратегії розвитку туризму і курортів на 2016–2020 роки" розроблений Міністерством економічного розвитку і торгівлі на виконання Стратегії сталого розвитку "Україна – 2020", затвердженої Указом Президента України від 12.01.2015 № 5, та п. 172 Плану заходів з виконання Програми діяльності Кабінету Міністрів України та Стратегії сталого розвитку "Україна-2020" у 2015 році, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 04.03.2015 № 213-р.

2. Мета і шляхи її досягнення

Проектом розпорядження Кабінету Міністрів України пропонується схвалити Стратегії розвитку туризму і курортів на 2016–2020 роки (далі - Стратегія).

Стратегія розроблена з метою створення умов для забезпечення прискореного розвитку сфери туризму і курортів, перетворення її у високоефективну, інтегровану у світовий ринок галузь, що зможе стати вагомим чинником прискорення економічного зростання, підтримки зайнятості та структурної модернізації економіки.

Прийняття Стратегії забезпечить повноцінне виконання економічних, соціальних і гуманітарних функцій, сприятиме наповненню бюджетів усіх рівнів, створенню робочих місць, збільшенню питомої ваги сфери послуг у структурі внутрішнього валового продукту.

3. Правові аспекти

У даній сфері правового регулювання діють: Конституція України, закони України "Про туризм", "Про курорти", Положення про Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 20.08.2014 р. № 459.

Розроблений проект акта відповідає вимогам зазначених нормативно-правових актів.

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проекту акта реалізується за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів та інших джерел не заборонених законодавством.

Обсяг фінансування визначається щороку з урахуванням конкретних завдань і реальних можливостей.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект акта потребує погодження з Міністерством фінансів та Міністерством юстиції.

6. Регіональний аспект

Проект акта не стосується питання розвитку адміністративно – територіальних одиниць.

6¹. Запобігання дискримінації

У проекті акта відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

7. Запобігання корупції

У проекті акта відсутні правила та процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

8. Громадське обговорення

Проект акта обговорено з представниками громадських об'єднань сфери туризму в рамках презентації офіційного туристичного промо-ролику "Experience Ukraine! We are open for Tourism" в Американській торговій палаті (4.12.2015, м. Київ), під час презентації Регіональної асоціації "Туризм Херсону" (18.12.2015, м. Херсон), на Першому засіданні Ради туристичних міст і регіонів (18-19.02.2016, м. Ужгород.), на конференції "Діалог регіонів. Стратегія розвитку туризму і курортів" (31.03.2016, м. Київ) та Одеському туристичному форумі (12-14.04.2016, м.Одеса).

9. Позиція соціальних партнерів

Проект акта не стосується соціально-трудової сфери.

10. Оцінка регуляторного впливу

Проект акта не підпадає під дію Закону України "Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності".

10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці

Відсутній вплив реалізації акта на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Прийняття акта забезпечить реалізацію державної політики в туристичній та курортній сферах, виконання завдань визначених законами України "Про туризм" та "Про курорти" та створення належних умов для розвитку сфери туризму і діяльності курортів, першочергового стимулювання розвитку в'їзного та внутрішнього туризму, розбудови сучасної туристичної інфраструктури та удосконалення системи управління в сфері туризму як одного з пріоритетних напрямів розвитку національної економіки.

**Перший віце-прем'єр-міністр України –
Міністр економічного розвитку
і торгівлі України**

С.І. Кубів